UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentaria Ac Dispvtationes In Primam Partem Divi Thomae

Cvm Variis Indicibvs

De Deo Effectore, Creatvrarvm Omnivm Tractatvs II. De Opere Sex Diervm, Ac Tertivs De Anima

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1622

VII. An, & quomodo res materiales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-93575

Visual Library

de Angelis tranſmittuntur: ſatis ſit monere, animam ſeparatam non poſſe cognoſcere cogitationes, neque operationes liberas, niſi ex voluntate illius, cuius ſunt operationes, atque hinc eſt neceſſaria animabus ſeparatis locutio, qua proprios conceptus explicent, aliàs non poſſent ciuiliter viuere, neque eſſet reſpublica bene ordinata, loquũtur verò modo angelico, quis porrò ſit, docet D. Thomas prima parte quæſtione 101. & in citata materia de Angelis explicari vtcunque ſolet, eſt enim res nobis in hac vita ſatis abdita.

Videatur Auctor lib. 2. de Angelis à cap. 26. & in Metaph. diſp. 18. ſect. 8. à n. 45.

CAPVT VII.

Quid anima ſeparata cognoſcat in rebus materialibus, & quomodo.

1. PRo expoſitione quæſtionis. Nota res materiales diuidi in tria genera, quædam ſunt ſingulares, aliæ vniuerſales, aliæ ſunt effectus, & operationes rerum ſingulariũ. Vnde triplex hic eſt quæſtio, prima, an, & quæ ſingularia anima ſeparata cognoſcat. Secunda, an cognoſcat facta, quæ contingunt in hac vita. Tertia vtrũ habeat ſcientiam naturalem rerum. Circa primam D. Thomas, & diſcipuli illius ſentiunt animam ſeparatã cognoſcere ſingularia: de modo autem ſunt anxij, cùm non ponãt in illa ſpecies ſingularium. Vnde D. Th. ſuprà art. 4. ait eam cognoſcere quædam ſingularia, non tamen omnia, cognoſcere autem illa per ſpecies infuſas à Deo, quæ determinantur ad hæc, vel illa ſingularia per præcedentem cognitionem, & per aliquam affectionem, vel per naturalem habitudinem, vel per diuinam ordinationem: qua de cauſa eo loco ad primum, docere videtur, animam ſeparatam per ſpecies, quas ex hac vita detulit, non poſſe poſtea cognoſcere ſingularia ſenſibilia, quæ in vita cognouit: idem credit Caietanus ibi. Rurſus D. Thomas quæſt. de Anima articulo 20. in corpore, & ad vndecimum. Ac videtur conſequenter loqui, nam illæ ſpecies acquiſitæ tantùm repræſentant naturam vniuerſalem, & ideo per illas non poſſet anima cognoſcere ſingularia, manet tamen apud D. Thomam eadem difficultas in ſpeciebus infuſis, quales ipſe ponit, non repræſentantes ſcilicet directè ſingularia: omnes verò allati modi determinandi ſpecies, nec bene intelliguntur, nec ſatisfaciunt, & ijdem fingi poſſent in ſpeciebus acquiſitis: quare hac in re ſit

1 Quæſtio huius capitis, ac D. Thomæ circa eam reſolutio.

2. *1. Aſſertio*

Prima concluſio. Anima ſeparata cognoſcit omnia ſingularia, quæ in vita cognouit, per ſpecies illorum acquiſitas. Hæc conformis eſt valde modo loquendi Scripturæ, ac ſequitur ex dictis ſuprà. Anima enim ſeparata conſeruat ſpecies, quas in hac vita comparauerat, & per eas poteſt cognoſcere quicquid illæ repræſentant, repræſentant autem directè ſingularia: ergo, &c. Conſequentia eſt euidens, antecedens autem iam in ſuperioribus oſtenſum eſt: quare, &c.

3. *2. Aſſertio. Explicando ſuadetur.*

Sit tamen ſecunda concluſio. Loquendo ex natura rei: anima ſeparata non cognoſceret alia ſingularia materialia, niſi ea, quæ in vita cognouit, quorumque ſpecies detulit, de facto tamen cognoſcit alia, iuxta diſpenſationem Dei infundentis ſpecies illa repræſentantes. Explicatur, & probatur. Nam ſi anima in puris naturalibus ſeparata maneret, conſeruaret vtique ſpecies ſingularium, quas acquiſiuit coniuncta: alia verò ſingularia haud proprijs cõceptibus attingeret, niſi per proprias eorum ſpecies, quas tamen à rebus deſumere non valet, vt ſupra probatum eſt: oporteret ergo illas à Deo recipere. Non videtur autem neceſſarium, neque ad naturalem Dei prouidentiam ſpectare, talium ſpecierum infuſio, cùm rerum ſingularium cognitio, per ſe ſumpta, minimè neceſſaria ſit ad perfectionem intellectus, ſed ad praxim tantùm, quæ in ſeparatis animis locum non habet, cùm in eo ſtatu, nec deberent animæ cum alijs hominibus conuerſari, nec alijs rebus materialibus vti, qua etiam de cauſa anima coniuncta corpori cognitionem non poſsidet rerum ſingularium alterius vitæ. At verò de facto, beatæ quidem animæ cognitionem participant multorum ſingularium, vel per diuinam eſſentiam, quam vident, vel per ſpecies eorum, idque vel ratione ſtatus beatitudinis ad plenum gaudium animarum, vel propter bonum hominum viatorum, vt iuuari modo aliquo poſsint ab animabus illis. Animæ quoque damnatæ recipiunt cognitionem ſingularium, quæ inſeruierit ad debitum ſupplicium earum: animæ denique paruulorum decedentium in originali nullam obtinent cognitionem ſingularium materialium, quantum conijcere poſſumus, quia illis neceſſaria non eſt, nec naturaliter debita, & hæc de prima quæſtione.

4. *2. Quæſtio, eius reſolutio per tertiã aſſert bipartitam.*

De ſecunda quæſtione proportionaliter loquendum videtur, vnde ſit tertia concluſio. Anima ſeparata non cognoſcit particulares actiones, & effectus materiales, & ſingulares huius Vniuerſi, niſi forte aliquas cognoſcat referentibus Angelis. Prima pars ſuadetur à quibuſdam, quia diſtantia localis impedit cognitionem; eſt tamen ridicula ratio, quia diſtantia localis, vtplurimum impedit actionem localem, non purè ſpiritualem, quia non pendet à loco, in ſenſibus verò impedit, quia recipiunt ſpecies ab obiecto, quæ neceſſariò per medium diffunduntur, ſi tamen ſenſus apud ſe haberet ſpecies, profectò diſtantia non impediret ſenſationem. Ratio ergo ſumitur ex defectu ſpecierum: anima enim ſeparata tantum defert ſpeciem illarum rerum, quas hic cognouit: vnde illarum tantùm recordatur: effectuum verò, qui eueniunt poſt diſceſſum illius, nec ſpecies defert, nec illas à rebus deſumere valet, nec denique eſt cur à Deo infundantur ex natura rei loquendo, quia illarum cognitio non eſt neceſſaria ad perfectionem naturalem animæ debitam, cùm ſit cognitio nimis accidentaria, & extranea, nec pertineat ad illum ſtatum noſſe, quæ hic geruntur. Addidi ſecundam partem concluſionis, quia non eſt inconueniens Angelos, vel animas poſteriùs decedentes referre poſſe animabus antea ſeparatis nonnulla de geſtis mortalium. Dixi paulo ante ex natura rei, id eſt, ſecluſa gubernatione ſupernaturali, quæ de facto eſt circa animam, quoniam hac prouidentia ſpectata dicendum aliud eſt. Animæ quippe damnatorum, quæ hic geruntur, non niſi per dæmones, vel ex Dei ordinatione norunt, ad maiorem pœnam illarum. Animæ etiam in limbo nihil cognoſcunt de hac vita, cùm nihil ad eas attineat. Beatis denique animabus pleraque reuelantur. Vide Gregorium 12. Moralium capite 13. & 15. & Pſal. 108. Auguſtinum *de cura pro mortuis*, D. Thomam ſecunda ſecundæ quæſtione 83. articulo 4. ad 2 & prima parte, quæſtione 89. articulo 8. qui Patres docent animam beatam cognoſcere omnia præſentia, quæ hic fiunt, & Caietanus in proximo loco ponderat dixiſſe D. Thom. *omnia præſentia*, vt denotaret, quòd non cognoſcit futura, atque ita vox *omnia*, vt inquit Caietanus, diſtribuit tantùm pro effectibus naturalibus, vt excludantur ſupernaturalia, & libera Dei, Angelorum, & hominum. Vnde non quilibet beatus cognoſcit preces omnes, quæ ad animam alterius beati funduntur, quæ limitationes veræ communiter videntur. Ad do tamen illam cognitionem omnium effectuum præſentium, quam D. Thomas tribuit beatis non fieri per viſionem beatificam, licèt contrarium inſinuet Caietanus *ibidem*, ac Ferrar. 3. contra, cap. 59.

De hac re nonnihil lib. 1. de attributis c. 28. n. 14. Prima pars ſuadetur ridiculè à quibuſdã.

Vera probatio.

2. Pars aſſert.

Lib. 2. de attributis Dei cap. 28. & 3. p. tom. 1. diſp. 26 ſect. 2.

quia iam in viſione beatifica daretur frequens mutatio, ſiquidem videret beatus nunc res præſentes, quas, antequam fierent, non videbat: quapropter ſi aliquos effectus contingentes denuo videt beatus in verbo, illos plane videbat antequam fierent. Quando ergo dicitur, beatos cognoſcere omnes effectus naturales, accipiendum id eſt per viſionem, quæ fit proprijs ſpeciebus extra verbum ſicque non oportet, vt actu omnia cognoſcant, quia non neceſſario per ſpecies omnibus attendunt, ſatiſque eſt poſſe cognoſcere, cum voluerint. Addit quoque Caietanus eo loco, poſt iudicium omnes beatos viſuros quæcunque Deus videt ſcientia viſionis, de quo alibi, mihi certe nec videtur verum, nec multum probabile.

5 *3. Quæſtio duo habet certa.* Circa tertiam quæſtionem, primo certum eſt, animam Beati habere, ex natura ſua loquendo, ſcientias, quas hic acquiſiuit, vt patet ex ſuperioribus. Secundo eſt certum habere omnem ſcientiam rerum naturalium non tãtum per viſionem Dei, ſed proprias ſpecies, cum hoc pertineat ad perfectionem illius ſtatus. Vtrum vero intra limites naturæ anima ſeparata habeat ſcientiam omniũ rerum, licet hic illam non acquiſierit, dubium eſt. D. Tho. ſupra reſpondet habere cognitionem naturalium per ſpecies infuſas: addit tamen habere imperfectam. *Tertium ambiguum enodatur à D. Thom. duplici dicto. 1. Dictum probatur 1.* Primum dictum videtur quidem rationabile, tum propter rationes ſupra factas, tũ quia anima ex natura ſua habet lumen intellectuale ſufficiens ad cognoſcendas res naturales: ergo ad prouidentiam Dei ſpectat dari illi ſpecies neceſſarias ad operandum cum illo lumine, ne illud ſit perpetuo ocioſum. *Secundo.* Secundo, quia cognitio rerum naturalium per ſe loquendo eſt magna perfectio animæ, ac naturalis illi: ergo connaturale eſt, vt conferantur ei ſpecies ad res has cognoſcendas. *Tertio.* Tertio oſtẽſum eſt ſuprà, infundi animæ nonnullas ſpecies: nulla eſt autem ratio, cur illi magis harum rerum, quam aliarum conferantur: ergo omnium cõferuntur. *Quarto.* Quarto, quia ſine cognitione naturalium rerum, non poteſt anima ſe perfectè cognoſcere, cum enim ſit forma materiæ, vt perfectè comprehendat ſe, oportet materiam cognoſcat, & cum ſit media inter formas merè ſpirituales, & materiales, oportet, vt vtrumque extremum attingat, vt ſe perfectius cognoſcat: probabile ergo eſt habere illam ſpecies omnium materialium per infuſionem, & non à rebus acceptas.

6 *Quæſtiuncula incidẽs, vt reſoluatur à D. Th. & ſuis.* Vtrum vero dictæ ſpecies infundantur immediate à Deo, an per Angelos, D. Thom. de anim. a. 20. ad vndecimum per Angelos infundi arbitratur, & idem prima parte quæſt. 89. art. 1. vbi ait animam ſeparatam intelligere per conuerſionem ad res actu intelligibiles, ſub quibus comprehenduntur Angeli, & conſentiunt Caietan. ibi ad tertium, & Ferrar. tertio contra gent. c. 68. col. 4. Et videtur probabile, quæ enim poſſunt fieri per cauſas ſecundas, Deus non facit ſe ſolo: in præſenti vero effectus, de quo loquimur, poteſt fieri per angelos, producuntur ſiquidem ſpecies per actionẽ intentionalem, quæ non requirit tranſmutationem ſubiecti, qua etiam de cauſa poteſt Angelus mouere corpus localiter, & illuminare alium Angelum ſimiliter: ergo, & producere ſpecies. *Aliorum placitum nõ euincie.* Contrarium opinantur multi, eo quod Angelus nequeat educere formam de materia, niſi forte illiuſmet repræſentatiuum, quæ tamen ratio non conuincit, quamuis enim Angelus nequeat producere qualitates materiales: quippe, quas eminenter non continet: valet tamen qualitates intentionales, quia ſui ſunt ordinis, illaſque aliquo modo continet, cum ſit plenus ſpecierum: ſine qua virtute non apparet, quomodo explicanda ſit locutio, aut illuminatio Angelorum.

7 Quod vero ſecundo loco D. Thomas numer. 5. aſſeueratus addit, prædictam ſcilicet cognitionem eſſe imperfectam, dubium habet. *2. Dictum D. Thom. valde dubium.* Eius vero ratio colligitur ex articulo primo illius quæſtionis. Pro cuius intelligentia notandum, ſpecies dupliciter poſſe eſſe infuſas: per ſe nimirum, aut per accidens per ſe infuſæ dicuntur, quæ ex naturali modo productionis poſtulant infundi: per accidens vero, quæ ex natura ſua poterant fabricari per intellectum agentem, ex accidente tamen per infuſionem dantur, vnde ſpecies per ſe infuſæ alterius rationis ſunt ab acquiſitis: per accidens vero infuſæ cum eiſdem ſunt eiuſdem rationis. Supponit ergo D. Thom. ſpecies quæ animæ infunduntur eſſe per ſe infuſas, & alterius rationis: vnde iam arguit. Vnaquæque natura intelligens diſtincte cognoſcit per ſpecies illi naturales, & adæquatas capacitati ſuæ: per ſpecies vero vniuerſaliores, & quæ adæquate conueniunt ſuperiori naturæ, imperfecte cognoſcit natura inferior: quia non habet virtutem ſufficientem adæquandum illis: cum ergo anima noſtra in infimo ſit gradu intellectualium, & connaturale illi ſit, cognoſcere per ſpecies imperfectas, vtpote per ſenſus acceptas, ſi extra hunc ſtatum conſtituatur, illique infundantur ſpecies ſuperioris rationis capacitatem illius excedentes, non poterit ſane per illas diſtincte intelligere: hæc ergo ſententia eſt valde dubia.

Vnde ſit quarta concluſio. Probabilius videtur, animam ſeparatam habere diſtinctam cognitionem rerum naturalium per ſpecies illi infuſas, ita Ægidius quodlibeto quinto, quæſtione vltima. 8 *4. Aſſertio circa proximum dictũ. Probatur 1.* Probaturque primo, quia nulla eſt neceſsitas ponendi cognitionem confuſam: rationes autem numero quinto factæ ad probandum animam cognoſcere naturalia, videntur etiam probare de cognitione diſtincta: vel ergo non concedatur animæ cognitio naturalium, vel concedatur diſtincta, quia naturalis animæ perfectio non conſiſtit in confuſa cognitione, ſed in diſtincta, illi naturaliter poſsibili, nec naturale deſiderium animæ ſiſtit in inconfuſa. Secundo lumen naturale intellectus potens eſt ad cognitionem diſtinctam, non tantum ad confuſam: ergo illi debentur ſpecies ad talem cognitionẽ. Tertio Deus ſupplet vicem cauſæ naturalis: ergo perfectius operabitur, quam inferiora agentia: ergo dabit animæ ſeparatæ ſpecies illi proportionatas, perfectio enim operantis, non in eo tantum eſt, vt agat res perfectas, ſed etiam proportionatas. Quarto, vel eſt poſsibile concedi animæ ſeparatæ ſpecies proportionatas eius viribus, vel impoſsibile: ſi primum, ergo dantur illi: hoc enim eſt magis conſonum naturæ, proindeque iudicandum eſt Deum operari ea, quæ rerum naturis magis conſonant, ac ſunt poſsibilia: ſine fundamento autem exiſtimabuntur tales ſpecies impoſsibiles: ergo de facto communicantur huiuſmodi ſpecies ſeparatæ animæ. *Euaſio pro D. Thom. Excluditur dupliciter.* Dices: impoſsibile eſſe animæ ſpecies per ſe infuſas ponere, ac ſimul proportionatas. Sed contra, primo quia ſi hoc impoſsibile eſſet, iam non recte poneretur DEVS conferre animæ ſpecies per ſe infuſas, ſed infundere ſolum eiuſdem rationis cum acquiſitis ad ſupplendam vicem earum: namque melius eſt habere ſpecies proportionatas, quam nimis perfectas cum improportione. Secundo nulla ratione probari poteſt eſſe impoſsibile DEO efficere ſpecies perfectiores, quam quas efficit intellectus agens, minus tamen perfectas, quam angelicas, quæque proportionentur animæ ſeparatæ: quin potius videtur contra rationem, animam in ordine ſubſtantiarum ſeparatarum conſtitutam habere non poſſe ſpecies pro illo ſtatu proportionatas: cum n. ſtatus ille ſit perfectior, vtpote à materialitate expeditus, licet ſpecies ſint aliquantulum perfectiores, quam noſtræ, erunt illi proportionatæ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tionatæ: ſunt itaq; poſsibiles ſpecies mediæ inter angelicas, ac noſtras, quæ proportionatæ ſint animæ ſeparatæ habenti ſtatum medium inter angelos, & ſtatum eſſendi in corpore: manet ergo probata concluſio, & ſolutum fundamentum contrariæ ſententiæ.

CAPVT VIII.

Vtrùm anima ſeparata perfectius intelligat, quàm coniuncta.

1. *Quid D. Th. ſentiat in præſenti.* POſtquam dictum eſt de cognitione animæ ſeparatæ, ſupereſt comparemus modum cognoſcendi illius, cum modo animæ coniunctæ, vt colligamus quis horum ſtatuum ſit melior. D. Th. ſupra reſpondet, licet modus cognoſcendi animę ſeparatæ ſecundum ſe ſit melior, non tamen animę, quia improportionatus. Itaq; videtur ſentire animam coniunctam meliùs cognoſcere. Ratio illius eſt, quia animę vniuntur corporibus, vt perfectiorem cognitionem rerum habere poſsint. *Quid Scot.* Scot. in 4 diſt. 45. q. 2. vult cognitionem quoque animę coniunctæ eſſe perfectiorem, atque adeo cognitionem ſine dependentia à phantaſmate non eſſe ſimpliciter meliorem cognitione cum dependentia: *1. Suppoſitio pro reſolutione.* ſed ex dictis videtur aliter dicendum, & primò ſuppono cõtra Scotum cognitionem ſine dependentia à corpore, & phantaſmatibus perfectiorem eſſe, quàm cum dependentia. Quod D. Thomas poſuit, nec poteſt negari ab Scoto, quia illa cognitio eſt perfectior ſimpliciter, vtpote Deo conueniens, & Angelis: quare ſi animæ non congruit, non ideo eſt, quòd non ſit melior, ſed quod anima minùs capax ſit illius, quemadmodum cognitio ſine diſcurſu perfectior eſt, quã cum diſcurſu: licet animæ non ſit melior, quia illi impoſsibilis. *2. Suppoſitio.* Secundò ſuppono, dictam comparationem fieri abſolutè, vel etiam circa res determinatas.

2 *1. Aſſertio oſtẽditur multipliciter.* Prima concluſio abſolute loquendo, melius intelligit anima ſeparata, quàm coniuncta. Patet ex dictis, primò, quia intelligit ſe quidditatiuè, quod in corpore non præſtat. Secundo concipit intelligentias proprijs conceptibus, & non per negationes, quod non ſic in corpore. Tertiò Deum meliùs cognoſcit, quia cognoſcit meliùs effectus illius, & meliores. Quartò, cùm ſit libera à corpore, aptior eſt ad intelligendum, & ad perſeuerandum in actibus intellectus, vt D. Th. ar. 2. ad 1. docet, & colligitur ex illo Sap. 9. *Corpus, quod corrumpitur, aggrauat animam, & terrena inhabitatio deprimit ſenſum multa cogitantem.*

3 *2. Aſſert. explicans varias comparationes circa titulum capitis.* Secunda concluſio. Comparando etiam cognitiones, melius intelligit anima ſeparata res etiam materiales, quàm coniuncta. Pro qua obſerua, in anima ſeparata dari ſpecies materialium rerum, quas hîc acquiſiuit, dari etiam ſpecies infuſas, vtique per ſe: quæ namque infuſæ ſunt per accidens, neutiquam infunderentur de ijs rebus, quarum iam anima in corpore ſpecies acquiſierat, ſed ſupplerentur tantùm, quæ deeſſent: ſupponendo ergo per ſe infuſas eſſe (quod eſt probabile, neque ad præſens refert) comparatio intenta fieri poteſt multis modis, quibus omnibus anima ſeparata melius intelliget, quàm coniuncta. Prima comparatio. Anima ſeparata melius intelligit per ſpecies acquiſitas, quàm coniuncta, quia eſt liberior, & lumen intellectus expeditiùs. Secunda comparatio. Per infuſas melius intelligit, quàm per acquiſitas, quia infuſæ ſunt perfectiores, atq; animę pro illo ſtatu magis proportionatæ, quàm acquiſitæ: eſtq; rationabile, vt anima per conuerſionem ad ſuperiora melius intelligat, quàm per conuerſionem ad inferiora. Vnde patet quod ſeparata per infuſas melius intelliget, quàm coniuncta per acquiſitas, quæ eſt vltima comparatio. Itaq; modis omnibus melius intelliget ſeparata.

CAPVT IX.

Vtrùm magis naturale ſit animæ eſſe in corpore, quàm extra corpus.

HÆc quæſtio oritur ex præcedenti: omnis enim forma vnitur materiæ, vt melius illi ſit, quàm ſi extra corpus maneat, atq; vt melius exerceat operationes ſuas, animæ verò rationali non ſic cõtingit, potiùs enim vnio ad corpus illi deterior eſt, quia impeditur valde ab operatione ſua: ergo melius illi eſt, eſſe ſeparatam. 1 *1. Argum. pro ſtatu ſeparationis.* Secundò animæ ſtatus in corpore eſt contra naturalem eius inclinationem, inclinatur ſiquidem vehementer ad cognoſcendum Deum, & Angelos, & ad perfectè intelligenda omnia: quæ certè inclinatio impeditur in corpore: eſt ergo ibi violenter, atq; adeo naturale ei eſt eſſe extra corpus. *Platonis, & Auicennæ ſententia.* Hæc fundamenta coëgerunt Platonem in Timæo, Phædro, & Phædone ad dicendum animas noſtras non eſſe exiſtimandas, ſicut formas naturales, quæ ideo naturali vinculo vniuntur materiæ, quia earum eſſe eſt materiale, & imperfectum, noſtras verò eſſe immortales, & ſubſiſtẽtes, ac proinde quaſi inuitas teneri in corpore, indeq; egredi optare. Ita etiam Auicen. 9. Metaph. cap. 1. dicens propriam perfectionem animæ noſtræ eſſe, vt deſcribatur in ea forma totiùs vniuerſi, ac fiat ſeculũ intelligibile, corpus verò multùm nocere animæ ad hanc perfectionem obtinẽdam, quam naturaliter deſiderat: *In quo diſcrepent.* differt autem Auicenna à Platone, quod non neget eſſe naturale animæ noſtræ in principio vniri corpori, ſed ait eſſe ſtatum naturalem imperfectum, ſicut ſtatus pueritiæ homini eſt naturalis, licet imperfectus, ſtatum tamen ſeparationis eſſe animæ magis naturalem, magiſq; perfectum. Ita quoq; Scot. in 4. diſt. 46. q. 2. *Accedit Scotus ſententiæ D. Thomæ.* Non placet autem D. Th. hæc ſententia, quoniam eſſentia animæ tota eſt ad informãdum corpus. Vnde aptitudo, & inclinatio ad corpus omnino eſt inſeparabilis ab illa, & quidquid huic inclinationi repugnat, præternaturale eſt ipſi animæ. Qua de cauſa in q. 81. ar. 1. ſcribit intelligere animæ ſeparatæ præternaturale ei eſſe, cùm & ſtatus ipſe præternaturalis ſit: licet ad tertium addat, naturale eſſe, prout diſtinguitur contra ſupernaturale. Vnde conatur S. Doctor ſaluare intelligendi modum animæ in corpore illi potiorem eſſe, quàm extra corpus, quia cenſuit inconueniens intelligendi modum præternaturale præſtare naturali. Verum ſuperius oſtenſum eſt, intelligere extra corpus eſſe melius, ſicq; integrum manet dubium, ac plane non facile. Nec eſt mirabile in hac mirabili hominis compoſitione difficultatem obtrudi. Nam in materia quoque morali, & naturali grauiſsima dubia oriuntur ex illa corporis, & ſpiritus copulatione. Quomodo, inquam, anima noſtra ſpiritualis ſit, & corpori immerſa, quomodo ſubſiſtens, ſimulq; vere informans, quomodo intellectiua, & ſenſibus alligata, quæ repugnantiam quandam includere videntur. Ex quibus vlteriùs aliæ oriuntur ſalebræ in eo potiſsime fundatæ, quod humanam compoſitionem velimus ad modum aliarum compoſitionum naturalium metiri, quod tamen nec ſtare ſemper poteſt, nec eſt cur ſtet, quia ſi compoſitio hominis ſingularis eſt, & mirabilior alijs, non eſt mirum, ſi aliquid ex illa ſequatur ſingulare.

2. *1. Aſſert. probatur tripliciter.* Dico ergo primo certiſsimum eſſe animam naturaliter vniri corpori, & hanc eſſe naturalem cõditionem illius. Probatur, quia, vt dictum eſt ex D. Thom. anima eſſentialiter eſt forma, omnis verò forma naturaliter informat. Secundo, quia naturale eſt, ac maxima perfectio naturæ, quod in ſenſibili mundo exiſtat homo, propter quem totus fabricatus fuit: conſurgit autem homo ex informatione animæ: ergo talis informatio natu-